

مصاحبه ویژه با میثم حسین پور قاضی مردمی و خلاق

«زمانی دادیار جرایم داخل زندان بودم و از نزدیک می‌دیدم که چطور زندانی شدن افرادی که هیچ سابقه کیفری نداشتند می‌توانست آن‌ها را تبدیل به مجرمان سابقه‌دار کند؛ برای همین وقتی قاضی شدم، تصمیم گرفتم از زندانی شدن مجرمان جرایم سبک که سابقه کیفری نداشتند جلوگیری کنم.» این‌ها را میثم حسین پور می‌گوید. او قاضی‌ای است که به سبک خودش حکم بازداشت صادر می‌کند.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، میثم حسین پور قاضی جوانی است که در سال‌های اخیر بارها به دلیل انجام کارهای خدایسندانه و صدور احکام نوآورانه جایگزین حبس، در رسانه‌ها مطرح شده و خیلی‌ها او را به عنوان یک قاضی خلاق می‌شناسند.

او دکترای حقوق جزا و جرم‌شناسی دارد و قریب به ۹ سال از شروع کارش در قوه قضائیه می‌گذرد و پرونده کاری‌اش است پر است از کارهای خلاقانه و احکام مبتکرانه. شاید یکی از جنجالی‌ترین احکامی که قاضی حسین پور صادر کرد، برای خودش بود. او زمانی که دادیار دادرسی ویژه سرقت بود درحالی‌که تصور می‌کرد در انجام وظایفش کوتاهی کرده قرار ۲۴ ساعت بازداشت برای خودش در پلیس آگاهی صادر کرد. یا اینکه به مجرمی که به خاطر سرقت لوله‌های آب در پارک دستگیر شده بود، کمک کالی کرد تا از رفتن او به زندان جلوگیری کند.

این بازپرس سابق دادرسی جنایی تهران از ۱۵ ماه پیش پشت میز قضات نشسته و حالا رئیس شعبه ۱۰۲ دادگاه کیفری دو لواسانات است و همچنان به کارهای منحصر به فرد خود ادامه می‌دهد. وی در این مدت بیش از ۵۰ حکم جایگزین حبس صادر کرده چرا که معتقد است در پرونده‌هایی که جرایم کم اهمیت صورت گرفته، می‌توان به جای حبس، از مجازات‌های جایگزین که قانون گذار اجازه داده، استفاده کرد تا مانع از فرستادن این مجرمان به زندان شد.

چند وقت است که قضاوت می‌کنید؟

وقتی کارم را شروع کردم، دادیار جرایم داخل زندان بودم و بعدها به دادرسی جنایی تهران رفتم و مدتی نیز در آنجا به عنوان بازپرس مشغول به کار بودم و حالا حدود یک سال و ۳ ماه است که پشت میز ریاست شعبه ۱۰۲ دادگاه کیفری دو لواسانات نشسته‌ام و کارم را به لطف خدا ادامه می‌دهم و همیشه از خدا خواستم، کنارم باشد تا کارم را به درستی انجام بدهم.

در این مدت، بارها اسم شما در رسانه‌ها به خاطر ابتکار و خلاقیت‌هایی که به خرج داده‌اید مطرح شده است. اخیرا هم این اتفاق به دلیل احکام جایگزین حبس که از سوی شما صادر شده رخ داده است. می‌توانید بگویید در این مدت، چند حکم جایگزین حبس صادر کرده اید؟

بیش از ۵۰ مورد. تعداد دقیق آن را به خاطر ندارم، چون یادداشت نمی‌کنم.

در چه شرایطی از این احکام استفاده می‌کنید؟

در شرایطی که جرایم کم اهمیت رخ بدهد، قانون گذار به قاضی اجازه داده که از مجازات‌های جایگزین استفاده کند؛ با استناد به ماده ۸۲ قانون مجازات اسلامی. البته باید تاکید کنم که این کار در صورتی انجام می‌شود که جرم صورت گرفته کم اهمیت باشد و متهم نیز سابقه‌ای نداشته باشد. در هر جرمی نمی‌توان از این قانون استفاده کرد. من همیشه همه این موارد مانند عدم سوء سابقه متهم، رضایت شاکی و جرم کم اهمیت را در نظر می‌گیرم و بعد حکم جایگزین صادر می‌کنم.

می‌توانید اشاره کنید که در کدام جرایم بیشتر از حکم جایگزین استفاده می‌کنید؟

رایمی مانند تهدید، توهین، افترا یا خیانت در امانت. معمولا اگر به من ثابت شود که متهم به شدت پشیمان است، قطعا به جای فرستادن او به زندان، برایش مجازات جایگزین در نظر می‌گیرم. تا جایی که بتوانم از ورود افرادی که سابقه‌ای ندارند و جرم کم اهمیت مرتکب شده اند، به زندان جلوگیری می‌کنم. چون این موضوع برای من از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

چرا این موضوع برایتان مهم است و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که سعی می‌کنید از ورود افراد به زندان جلوگیری کنید؟

داشتن چنین روحیه‌ای به شروع کارم برمی‌گردد. ۹ سال قبل که کارم را شروع کردم، دایار جرایم داخل زندان بودم؛ زندان رجایی شهر، قزل حصار و ندامتگاه کرج. یک سال اول در این ۳ زندان دادیار بودم و کار می‌کردم. از نزدیک شاهد این موضوع بودم که چطور زندانی شدن افرادی که سابقه‌ای نداشتند، تأثیرات بد و مخرب در روحیه و زندگیش می‌گذارد. به عنوان نمونه چند فرد را دیدم که جرم کم اهمیتی مانند توهین یا خیانت در امانت مرتکب شده و باید بین ۳ تا ۶ ماه زندانی می‌شدند. به چشم خود دیدم این افراد که اغلب تحصیلکرده بودند، در زندان تحت تأثیر محیط جوی زندان قرار گرفته و در آنجا، آموزش خلاف دیدند. پس از آزادی دیگر آن آدم سابق نبودند چرا که زندگی در زندان خیلی سخت است و شرایط بسیار بدی دارد.

همان افرادی که هیچ سوء پیشینه‌ای نداشتند، به یکباره تبدیل به مجرمانی خطرناک شده و دست به اقدامات خلافکارانه بزرگی زدند. همان روز با خودم عهد بستم تا چنانچه روزی، خدا لطف کرد و در صندلی قضاوت نشستم تا جایی که بتوانم از ورود افرادی که جرم کم اهمیت مرتکب می‌شوند، به زندان جلوگیری کنم تا آینده شان تباہ نشود.

می‌توانید به چند مورد از احکام جایگزینی که صادر کرده اید، اشاره کنید؟

من سعی می‌کنم با توجه به شخصیت طرف، برایش حکم جایگزین حبس در نظر بگیرم. یعنی به ابتدا به شغلش نگاه می‌کنم و بعد بر اساس آن حکم صادر می‌کنم. به عنوان نمونه فردی بود که مرتکب خیانت در امانت شده و کارش طراح سرویس‌های آرکوپال بود. حکم دادم به جای رفتن به زندان و چند ماه حبس، برای ۸ عروس و داماد بی بضاعتی که تحت نظر کمیته امداد و بهزیستی هستند، سرویس کامل آرکوپال به عنوان جهیزیه تهیه کند. یا فردی که تولیدی لوازم التحریر داشت و مزاحمت برای همسایه اش ایجاد کرده بود، محکوم شد تا برای ۸ دانش آموز بی بضاعت، یک کامل لوازم التحریر تهیه کنم. یا فردی که لیسانس حقوق داشت خودش را وکیل جا زده بود و سعی داشت به فردی در دادگاه کمک کند.

هرچند شاکای رضایت داد، اما بر اساس قانون متهم باید ۶ ماه زندانی می‌شد. چون سابقه‌ای نداشت و صرفاً فکر می‌کرد لیسانس حقوق گرفته و دیگر وکیل شده است، او را به جای فرستادن به زندان محکوم به خرید ۸ بسته و مجموعه کتاب آزمون وکالت برای ۸ دانشجوی تحت پوشش بهزیستی در رشته وکالت کردم. چون این مجموعه کتاب‌ها گران است و کمک بزرگی برای دانشجویان تحت پوشش بهزیستی شد. مورد دیگر هم متهمی بود که به جرم توهین دستگیر شده بود. من وی را به جای حبس، محکوم به خرید ۸ دست لباس گرم برای ۸ کودک کار و کاشت نهال برای ۸ کودک کار به نام آن‌ها کردم که مجازات اجرا شد. پرونده دیگر هم مربوط به دعوای ۲ همسایه بود که من حکم دادم تا فردی که اقدام به توهین کرده ۸ حدیث و آیه درباره حرمت و آبروی افراد پیدا کند.

او باید ۸ آیه را حفظ می‌کرد، می‌نوشت و برای من می‌آورد که مجازات این شخص هم اجرا شد. در پرونده دیگر هم فردی به اتهام تهدید و مزاحمت دستگیر شد. ظاهراً صدای سگ او برای همسایه مزاحمت ایجاد می‌کرد و او در درگیری، همسایه اش را تهدید کرده بود. من حکم دادم تا این فرد ۸ ملک برای ۸ نفر که زیر نظر کمیته امداد و سرپرست خانواده بوده، اجاره کند که این حکم هم اجرا شد.

این مجرمان اغلب خانم هستند یا آقا؟

اغلب آقا هستند، اما در بین آن‌ها خانم هم وجود دارد. به عنوان نمونه خانم معلمی متهم پرونده ام بود که فکر می‌کنم به جرم خیانت در امانت دستگیر شده بود. حکم دادند تا این خانم معلم به ۸ کودک کار، زبان تدریس کند. یک خانم دیگر هم بود که او هم محکوم به کاشت ۸ درخت شد. یک خانم تحصیلکرده دیگر هم بود که محکوم به خرید ۸ تبلت برای ۸ کودک بی بضاعت شد. البته پرونده‌های بسیاری است که من این موارد در خاطر مانده است.

در همه احکام از عدد ۸ استفاده کرده‌اید؛ مثل کاشت ۸ درخت یا تدریس به ۸ کودک کار و ... دلیلش چیست؟

به نیت امام هشتم ما شیعیان. من ارادت خاصی به امام رضا دارم و خادم حرم امام رضا هستم. روزی که کارم را شروع کردم رفتم حرم امام رضا و از او خواستم تا کمک کند. بعد که دادیار دادرسی سرقت و سپس بازپرس جنایی و پله بعدی رئیس دادگاه شدم هم این کار را تکرار کردم. هر بار از خودش کمک خواستم و همیشه از عدد ۸ نیز در احکامی که صادر می‌کنم، استفاده می‌کنم. حتی یادم است وقتی کارم را شروع کردم از مشهد یک خودنویس خریدم که فقط با آن قرار آزادی متهمان را صادر کردم. این موضوع برمی‌گردد به زمانی که دادیار دادرسی ویژه سرقت بودم. بعد آن خودنویس را فروختم که باعث شد ۱۱۰ زندانی آزاد شوند.

شما یک قاضی معروف و چهره مردمی هستید و ظاهراً چندین جام و تندیس هم به همین منظور دریافت کرده اید؟

تعداد جام هایم را به خاطر ندارم، چون از هر جشنواره یک جام و تندیس دریافت کردم، اما باید بگویم که بعد از دریافت این جام‌ها و تندیس‌ها همه آن‌ها را برای فروش گذاشتم که خیرین آن‌ها را خریدند و با پول آن زندانیان زیادی آزاد شدند و به آغوش خانواده هایشان برگشتند.

چه چیزی باعث شده تا چنین روحیه خیرخواهانه‌ای داشته باشید؟

احساس رضایت از خود می‌کنم، وقتی می‌توانم به فردی کمک کنم. هیچ وقت آدم‌ها را از بالا به پایین نگاه نکرده‌ام. این خصلت من نیست. هر وقت که متهمی مقابل من قرار می‌گیرد برای چند دقیقه خودم را جای آن شخص می‌گذارم. کار سختی است قضاوت، اما خدا همیشه به من لطف داشته و کمک کرده است. اطرافیانم معتقد هستند که روحیه صلح و سازش دارم و شاید همین روحیه و آرامشی که خدا به من داده، بوده که همیشه دلم خواسته به مردم کمک کنم و کار خیر انجام دهم. البته در پرونده‌هایی که متهم مرتکب جرایم خشن شده، به هیچ عنوان کوتاه نیامده‌ام و مجازات سنگینی برایش صادر کرده‌ام.

منبع: همشهری آنلاین